

Kiedy zniknie pracodawca

W lutym 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Główną zmianą, która obowiązuje od 10 lutego br., i ma duże praktyczne znaczenie, jest poszerzenie definicji niewypłacalności pracodawcy o okoliczność niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące (art. 8a ustawy). W takim wypadku za datę (1) Art. 8a dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. (Dz.U.10.18.100) zmieniającej nin. ustawę z dnia 19 lutego 2010 r.) wystąpienia niewypłacalności pracodawcy uznaje się dzień upływu tego terminu.

Zmiana ta umożliwi objęcie pomocą z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych osób, wobec których pracodawcy nie zostało wydane jedno z postanowień wskazanych w art. 3 ustawy (m.in. o ogłoszeniu upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika, o ogłoszeniu upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu czy też o zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika). Dotychczas bowiem o niewypłacalności pracodawcy w

rozumieniu tej ustawy, a tym samym o uruchomieniu mechanizmu wypłaty zaległych świadczeń, można było mówić właśnie dopiero w razie wydania któregoś z postanowień wymienionych w art. 3.

W razie zaistnienia sytuacji wskazanej w nowo dodanym art. 8a pracownik może złożyć wnioski do kierownika Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, który na tej podstawie wypłaca zaliczkę na poczet niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń pracowniczych, w kwocie niezaspokojonych roszczeń nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Co istotne we wniosku pracownik jest obowiązany złożyć oświadczenie o pozostawaniu w stosunku pracy z danym pracodawcą, rodzaju niezaspokojonych roszczeń pracowniczych i ich wysokości oraz uprawdopodobnić fakt wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub dowieść faktu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Wreszcie wypłata pozostałych niezaspokojonych roszczeń pracowniczych może nastąpić w oparciu o wniosek złożony w dotychczasowym trybie i na dotychczasowych zasadach.

• *Jakub Szmit, Zespół Prawny Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"*

Waloryzacja emerytur i rent

Od 1 marca 2010 r. wzrastają emerytury i renty. Podwyżkę świadczeń otrzyma 9,5 mln emerytów i rencistów.

Wskaźnik waloryzacji od 1 marca 2010 r. wynosi 104,62 proc. Oznacza to, że jeżeli kwota emerytury wynosi np.: 940,00 zł to po waloryzacji emeryt otrzyma o 4,62 proc. więcej, czyli 983,43 zł (więc wzrośnie o 43,43 zł).

Od 1 marca 2010 roku kwota najniższej emerytury, renty rodzinnej i renty dla osób całkowicie niezdolnych do pracy wzrośnie o 31,19 zł (brutto) do kwoty 706,29 zł (brutto), natomiast kwota najniższej renty dla osób częściowo niezdolnych do pracy wzrośnie o 23,99 zł (brutto) do kwoty 543,29 zł (brutto).

Wzrosną renty:

- z tytułu częściowej niezdolności do pracy - teraz 519,30 zł; od marca 2010 r. - 543,29 zł;
- z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i rentę rodzinną wypadkową - 810,12 zł, po waloryzacji 847,55 zł;

- z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową - 623,16 zł, po waloryzacji - 651,95 zł.

Podwyższone będą też specjalne dodatki:

- pielęgnacyjny - 173,10 zł, po waloryzacji - 181,10 zł.
- dla sierot zupełnych - 325,36 zł, po waloryzacji - 340,39 zł;
- kombatancki - 173,10 zł, po waloryzacji - 181,10 zł.
- za tajne nauczanie - 173,10 zł, po waloryzacji - 181,10 zł.

Od marca 2010 r. wzrasta również kwota bazowa, od której naliczana jest emerytura. Nowa kwota jest wyższa od dotychczasowej o 138 zł i wynosi 2716,71 zł. Osoby, które wstrzymały się lub wstrzymują ze złożeniem wniosku o przyznanie emerytury, otrzymają świadczenie nieco wyższe niż ci, którzy wystąpili o nie w lutym.

Na czym polega waloryzacja świadczeń

Emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji.

Waloryzowana jest kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację i obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

Zwiększenie o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-

Gospodarczych, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację. Jeżeli Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez stronę rządową partnerom społecznym informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym o wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny uzgodni, w drodze uchwały, wysokość zwiększenia, wysokość tego zwiększenia podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze komunikatu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych Rada Ministrów określi w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość zwiększenia, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.

Zmiana wysokości emerytur i rent w ramach waloryzacji następuje z urzędu, a jeżeli wypłata świadczenia była wstrzymana - po jej wznowieniu, z uwzględnieniem wszystkich kolejnych waloryzacji i waloryzacji dodatkowych, przypadających w okresie wstrzymania wypłaty.

Dane GUS

Inflacja

Inflacja w lutym 2010 r. wyniosła 2,9 proc. W styczniu 2010 r. wyniosła 3,5 proc.

Bezrobocie

Stopa bezrobocia w lutym 2010 r. wyniosła 13 proc. i w porównaniu do stycznia wzrosła o 0,3 punktu proc. Bezrobotnych było 2 mln 102,6 tys., a pracodawcy zgłosili 80,5 tys. nowych ofert pracy.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w styczniu 2010 r.

Wyszczególnienie	I 2010		
	w liczbach bezwzględnych	XII 2009 = 100	I 2009 = 100
Sektor przedsiębiorstw			
Zatrudnienie w tys.	5301,3	100,9	98,6
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	3231,13	88,5	100,5
w tym bez wypłat z zysku	3230,47	88,5	100,5

Materiał zebrala i opracowała: Maria Kościńska

Źródło: GUS, MPiPS, strona www.solidarnosc.org.pl